

Īsti vīrieši neraud nekad

Alise Tifentāle

"Es pasūtīju vēl vienu vīnu. Lietus manā sirdī un šajā svešajā pilsētā... Nemanot piezadzies lietus mākonis steidzas atbrīvoties no savas vērtīgās nastas. Ārā viss balts – ūdens nevis pil, tek vai list, bet gāžas kā no atgriezta milzu krāna. Garām aizbrauc tramvajs kā dzelzs kaste. Nogurums, ko šī pilsēta atklāj ar katru asfalta centimetru. Nekad vēl nebiju redzējis vienkopus tik daudz neglītu un slikti ģērbtu cilvēku. Šodien mans atklājums ir samierināšanās. Man bija jāpamet saulainā, skaistā pilsēta un saulainā, skaistā sieviete tajā, lai nīktu šajā neglītajā, aukstajā un lietainajā caurumā. Dievu asinis dara brīnumus. Manām klusajām ciešanām fonā skan trauku šķinda un jautrība svešā valodā. Radio spēlē sentimentālu melodiju, bārmenis saprotoši pagriež to klusāk. Pasmaidi. Dievu asinis dara dzīvi skaistu. Lietus aiz loga joprojām list. Debesis pēc tam vairs nebūs ūdens. Bet debesis sākas no zāles stiebriem. Atgriezties es nedrīkstu, es sev to esmu solījis. Sarkans, sarkans vīns. Vai tikai šovakar nevajadzētu mazliet paraudāt? Tad nu gan būtu krietni par daudz ūdens. Turklāt īsti vīrieši neraud nekad." Tas bija Alberta Austruma stāstiņš no "Ceļojumu piezīmju" sērijas, kurš pavisam nejausi atšķirās atkal un atkal kā pārmetums vai kā uzstājīgs ielūgums. Adelaide garlaikoti šķirstīja "Rīgas Dzīvi", kas bija tāds kā pilsētas termometers – tur vienmēr tika publicētas aktuālākās pilsētas leģendas, intervijas ar skandalozākajām personām un

vissmagākās filosofiskās pārdomas par dzīves jēgu, turklāt ar zemtekstu, ka pašiem "Rīgas Dzīves" autoriem tā jau nu sen ir skaidra. Adelaide parasti sāka no beigām – uz žurnāla pēdējā vāka bija publicēta makaronu reklāma ar virsrakstu "Izziņa makaronu ēdienu labās slavas atgūšanai". Tālāk teksts vēstīja: "Veselības aizsardzības ministrija brīdina: makaronu lietošanai uzturā ir pozitīva ietekme! Zinātniski pierādīts un pārbaudīts fakts: makaronu ēdieni uzlabo pašsajūtu. Tie sastāv galvenokārt no ogļhidrātiem, kas nomierina nervus. Tādēļ makaronu ēdieni ir ideāli, ja tevi mājā depresīvs noskaņojums vai bezmiegs. Makaroni paaugstina serotonīna līmeni asinīs, bēd serotonīns smadzeņu nervu šūnās izdala labsajūtas signālus." Pašā apakšā logo un lieli, krāsaini burti: "Makaroni "Trīs brāļi" – paņem papildporciju ikreiz, kad tev ir depresija!" Tālāk "Rīgas Dzīvē" – fotoreportāža par ubagu ikdienu Rīgas ielās, intervija ar kādu neveiksmīgu kalnos kāpēju, kurš nosaldējis rokas un kājas, bet joprojām spītīgi mēģina uzrāpties Džomolungmā pavisam viens pats, kaut arī tas jau ir izdarīts pirms viņa, vēl vairāki garī raksti bez ilustrācijām, no kuru virsrakstiem Adelaidei nebija īsti skaidrs, par ko tie varētu būt, un arī nemaz nekārojās to uzzināt. Lappuse, kur parasti tika publicētas politiskas anekdotes vai mirušu un skandalozu personu dienasgrāmatu fragmenti, šoreiz bija veltīta jaunajam rakstniecības talantam. "Iepazīstieties – Alberts Austrums nāk no rietumiem!" aicināja virs-

raksts. Mazajā, tumšajā fotogrāfijā Alberts izskatījās pēc kāda noslēpumaina viduslaiku mūka no mūsdienu Holivudas filmām, bet skatiens bija dzīvs, laipns un pieklājīgs – tieši tāds, kādu Adelaide atcerējās Alberta skatienu no kafējnīcas, kur viņš bija sēdējis blakus savai mātai un lielāko vakara daļu klusējis. No viņa varētu sanākt lielisks pārdevējs vai masieris. Adelaide labākais draugs Blumbergs bija stāstījis, ka Alberts gandrīz nekur neejot un vispār baidoties no ridziniekiem, varbūt arī darbs "Rīgas Dzīvē" liedza viņam izbaudīt Rīgas attiecību tikla siltumu. Toreiz Alberts visu vakaru bija runājis klusā, pieklājīgā balsī un atbildējis uz visiem jautājumiem. "Ai, es biju nonācis līdz Zviedrijai, kur nu vēl trakāk," viņš bija stāstījis. "Cauri Portugālei, Francijai, Beļģijai, Dānijai un vēl visādām jocīgām vietām. Pagājušajā pavasarī maisijos pa Zviedrijas laukiem, neviens ar mani īsti negribēja pat runāt, kaut arī centos būt tik draudzīgs, cik nu vispār iespējams... tad kaut kādā neizskaidrojamā kārtā tiku līdz Stokholmai, tur iepazinot ar vienu letiņu, un tad vismaz kādu laiku bija jumts virs galvas... Un tad jau biju izdomājis, ka beidzot jābrauc atpakaļ uz Rīgu, bija apnicis visu laiku kādam iepatīties." Adelaide tovakar domāja – vai tas nozīmētu, ka Rīga ir pilsēta, kur neviens nevienam tā īsti neiepatīkas, vai arī te darbojas citi savstarpējo pievilksnās un atgrūšanās punktu saistīšanas likumi? Rīgas dzīves simbols varētu būt haotisks, tomēr sevi centrēt siltuma virpulis – jo tuvāk centram tu esi, jo ātrāk tu riņķo tajā un jo vairāk siltuma tevi apņem.

Real Men Never Cry

"I ordered another wine. Rain in my heart and in this strange city... The rain cloud that crept up unnoticed hurried to shed its valuable load. Outside all is white – the water doesn't drip, flow or pour, but it gushes as if from a huge open tap. A tram goes by like an iron box. A weariness that this city reveals with every asphalt centimetre. I'd never seen so many ugly and badly dressed people together before. Today my discovery is reconciliation. I had to leave a sunny, beautiful city and the sunny, beautiful woman there in order to idle my time away in this ugly, cold and rainy hole. God's blood works wonders. In the background of my quiet suffering, there is the clatter of dishes and merriment in a foreign language. There's a sentimental melody on the radio, the barman, understanding, turns it down. Smile. God's blood makes life beautiful. Outside the window it's still raining. After that there'll be no more water in the sky. But the sky begins at grass stalk level. I mustn't go back, I promised myself. Red, red wine. This evening, shouldn't I cry a little? Then there really would be far too much water. What's more, real men never cry." That was Albert East's short story from the "Travel notes" series.

The magazine opened at this story quite accidentally time and time again, like some criticism or persistent invitation. Adelaide, bored, turned the pages of "Riga Life", a kind of city thermometer. It always had the most current city legends, interviews with the most scandalous people and the heaviest philosophical reflections on the meaning of life, moreover with the sub-text that this had already been clear to the "Riga Life" writers for a long time. Adelaide usually began at the back. The last page had an advert for pasta with the headline "Announcement for the reestablishment of the good reputation of pasta dishes". The text went on to say: "The Ministry of Health warns: Pasta in the diet has a positive influence! A scientifically proven and tested fact: pasta dishes improve the sense of well-being. They consist mainly of carbohydrates that calm the nerves. Therefore pasta dishes are ideal if you are troubled by depression or insomnia. Pasta raises the serotonin level in the blood and serotonin secretes signals of well-being into the brain's nerve cells." Right at the bottom there is a logo and in large, coloured letters: "Three Brothers" Pasta – have an extra portion every time

you're depressed!" Then "Riga Life" carries on with a photo story about beggars' everyday life in the Riga streets, an interview with some unlucky mountaineer with frost bitten hands and feet, who nevertheless is stubbornly trying to climb Jomolungma solo even though it's been done before. Then are several longer articles without illustrations but Adelaide couldn't tell from the titles what they might be about, and she wasn't even curious to know. The page that usually had political jokes or fragments from dead and scandalous people's diaries was this time devoted to a new literary talent. "Introducing Albert East who comes from the West!" went the headline. In the small dark photograph, Albert looked like some mysterious medieval monk from a contemporary Hollywood film, but his appearance was lively, polite and pleasant – just like Adelaide remembered him from the café where he'd been sitting next to his sister, for the most part silent. He could make a great salesman or a masseur. Adelaide's best friend Blumbergs had told her that Albert hardly went anywhere and was generally frightened of Riga people.

Perhaps too, his work at the "Riga Life" prevented him from enjoying the warmth of the network of Riga relationships. On that occasion Albert had spoken in a quiet, polite voice all evening and had replied to all the questions. "Oh, I ended up in Sweden, where could be worse?" he'd said. "Through Portugal, France, Belgium, Denmark and other all kinds of funny places. Last spring I was wandering in the Swedish countryside; no one really wanted to talk to me, even though I tried to be as friendly as possible... then, in some inexplicable way, I got to Stockholm, where I met a Latvian and so at least I had a roof over my head for a while... And then I thought it was finally time to go back to Riga. I was fed up with trying to be liked by someone all the time." That evening Adelaide wondered – does that mean that Riga is a city where no one really takes a liking to anyone else? Are there different laws of joining points of mutual attraction and rejection at work here too? The symbol of Riga life might be a chaotic, but nevertheless a self-centred vortex of warmth – the closer you are to the centre, the faster you spin round and the more you're enclosed by warmth.